

Reflexe kvality vysokoškolské přípravy budoucích veterinárních lékařů

MVDr. Dagmar Nevřalová

Bakalářská práce
2009

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií
Ústav pedagogických věd
akademický rok: 2008/2009

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **MVDr. Dagmar NEVŘALOVÁ**
Studijní program: **B 7507 Specializace v pedagogice**
Studijní obor: **Učitelství odborných předmětů pro SŠ**

Téma práce: **Reflexe kvality vysokoškolské přípravy budoucích veterinárních lékařů**

Zásady pro vypracování:

Analýza literárních pramenů a zpracování teoretických východisek
Příprava výzkumu, výběr a charakteristika výzkumného souboru
Provedení výzkumu
Zpracování a vyhodnocení výsledků výzkumu
Přijetí odpovídajících závěrů
Doporučení pro praxi

Rozsah práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

Z. POŠVÁŘ, J. ERBES, *Management I.* 1. vyd., Brno: MZLU, 2002. ISBN 80-7157-633-6.

VITA UNIVERSITATIS. 2., Brno: VFU Brno, 2008-. 6x ročně

KOHOUTEK, R. *Osobnost a sebepoznání studentů.* Brno: Cerm, 1998. ISBN 80-7204-087-1.

KOHOUTEK, R. *Základy užité psychologie.* Brno: Cerm, 2002, ISBN 80-214-2203-3

MEZERA, A. *Pro jaké povolání se hodím?* Praha: Computer Press, 2002. ISBN 80-7226-651-9

Vedoucí bakalářské práce:

Mgr. Helena Řeháčková

Ústav pedagogických věd

Datum zadání bakalářské práce:

12. února 2009

Termín odevzdání bakalářské práce:

15. května 2009

Ve Zlíně dne 12. února 2009

prof. PhDr. Vlastimil Švec, CSc.
děkan

L.S.

Mgr. Soňa Vávrová, Ph.D.
vedoucí katedry

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí;
- na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Ve Zlíně 27. 3. 2009

.....

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlédnutí veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst.

3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídí k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Písemná práce přináší na 41 stranách textu zpracované konkrétní informace ze staršího (1993-1999) a současného (2003-2009) studijního programu na Fakultě veterinárního lékařství Veterinární a farmaceutické univerzity Brno. Přináší zejména týdenní počty hodin přednášek, praktických cvičení a dalších ročníkových obligátních studijních povinností (zejména praxí a stáží), které vyúsťují v roční souhrny odučených hodin v 1. až 6. ročníku studia v obou hodnocených časových obdobích. Studující zde najde informace o použitém materiálu a použitých metodikách k sebráním, zpracování, vyhodnocení a prezentaci získaných výsledků.

Takovéto zpracování studijních programů pak dovoluje srovnání celkových vyučovacích hodin obou sledovaných období vzájemně a získané výsledky jsou v samostatné kapitole výsledky a diskuse prezentovány, vyhodnoceny i graficky a diskutovány.

V samostatné kapitole jsou též prezentovány dotazníky, které byly k cíli průzkumu názorů 60 studentům 1. ročníku FVL a 20 absolventům – veterinárním lékařům v praxi předloženy, a odpovědi studentů a absolventů z praxe s názory na kvalitu výukového procesu na VFU Brno v době jejich studia jsou v kapitole č. 5 prezentovány, graficky vyhodnoceny a diskutovány. Práce obsahuje stručný závěr a seznam použité literatury s 13 citacemi.

Klíčová slova:

Univerzita, vzdělávání, trh, kvalita, student, výuka, práce s mládeží,

ABSTRACT

This essay brings on the 41 pages of the text processed specific information. They are from older (1993-1999) and contemporary (2003-2009) education program at the Faculty of zoo pharmacy of the Veterinary and pharmacy university in Brno.

It brings especially weekly numbers of lectures' hours, practical exercises and other common studying responsibilities in grade (especially practices), which conduct to year's summary of fulfilled lessons in 1st till 6th grade in both assessed time periods. A student finds here information about used material and methods to collect, work up, analyze and present gained results.

That process of studying programs allows comparing all lessons of both assessed time periods together. And gained results are presented, analyzed and discussed in individual section of results and discussions.

In individual chapter are also presented questionnaires, which were submitted to research of opinions to 60 students of the 1st grade FVL and 20 alumni – veterinary doctors in practice. Students' and alumni's answers from practice with the opinions on the quality of tutorial process are presented, graphically analyzed and discussed in the chapter number 4. There are answers from students on VFU Brno at a time of their education. This work contains short conclusion and list of used literature with 13 quotations.

Key words:

University, education, market, quality, student, schoolwork, work with young people

“ Soucit se zvířaty souvisí tak těsně s dobrou povahou, že lze bezpečně tvrdit, že ten, kdo je krutý ke zvířatům, nemůže být dobrý.“

J. Paul

Poděkování patří vedoucí bakalářské práce Mgr. Heleně Řeháčkové za odborné vedení, cenné rady a péči, kterou mi věnovala.

OBSAH

ÚVOD.....	9
I TEORETICKÁ ČÁST.....	10
1 PŘÍPRAVA BUDOUCÍCH VETERINÁRNÍCH LÉKAŘŮ	11
1.1 VETERINÁRNÍ A FARMACEUTICKÁ UNIVERZITA BRNO, JEJÍ HISTORIE, STRUKTURA A POSTAVENÍ NA TRHU VYSOKÝCH ŠKOL	11
1.1.1 Historie VFU	11
1.1.2 Organizační struktura VFU, vzdělávací programy	12
1.1.3 Kurzy celoživotního vzdělávání, zájmové kurzy, Univerzita třetího věku	13
1.1.4 VFU – její postavení na trhu vysokých škol	14
1.2 JINÉ MOŽNOSTI VETERINÁRNÍHO VZDĚLÁNÍ	16
2 ČINNOST ABSOLVENTŮ - VETERINÁRNÍCH LÉKAŘŮ	17
II PRAKTICKÁ ČÁST	18
3 CÍL VÝZKUMU	19
4 MATERIÁL A METODY	20
4.1 MATERIÁL	20
4.1.1 Dotazník pro studenty	20
4.1.2 Dotazník pro veterinární lékaře.....	20
4.2 POUŽITÉ METODY	20
4.2.1 Příprava záměru práce a vypracování osnovy.....	20
4.2.2 Analýza dokumentů	21
4.2.3 Okruh testovaných	22
5 VÝSLEDKY, JEJICH VYHODNOCENÍ A DISKUSE.....	24
5.1 VYHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VÝVOJE VÝUKOVÉHO PROCESU NA VFU BRNO.....	24
5.2 VYHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ PRŮZKUMU U STUDENTŮ A VETERINÁRNÍCH LÉKAŘŮ	29
5.2.1 Vyhodnocení výsledků průzkumu u studentů.....	29
5.2.2 Vyhodnocení výsledků průzkumu u absolventů – veterinárních lékařů.....	34
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	43
SEZNAM TABULEK	44
SEZNAM PŘÍLOH.....	45
PŘÍLOHY	46

ÚVOD

Do rozhodování budoucích studentů, kterou školu nebo jaký obor si po ukončení střední školy vybrat, se odráží nespočet faktorů jak na straně studenta, tak i faktorů vnějších, s vývojem v celé společnosti, s posunem priorit, cílů, společenské prestiže vzdělání a mnoha dalších okolností souvisejících. Proto je jistě nejen zajímavé, ale z hlediska univerzit i potřebné, se zabývat motivací studenta k výběru a analyzovat, například formou zpětné vazby, hlavní důvody vedoucí k výběru konkrétní vysoké školy, fakulty nebo univerzity.

Není také bez zajímavosti nahlédnout do nedávné historie. Je možné se poučit, že v době socialismu podléhaly univerzity a vysoké školy systému plánování stejně jako jiná odvětví průmyslu, obchodu a služeb. Jasně stanovená kritéria, kolik studentů mohou přijmout do kterého ročníku, jaký obor bude otevřen a v neposlední řadě i plánování umístění absolventů po ukončení vysoké školy v rámci tehdy celé ČSSR. To vše, společně s výraznými politickými faktory při přijímacích řízeních, silně ovlivňovalo možnosti a motivace uchazečů a studentů ke studiu vysněného oboru nebo vysoké školy a znamenalo omezující kritérium v počtu přijímaných uchazečů. Hodnocení kvality výuky, kreditu školy a hodnocení úrovně poskytovaných „služeb“ zdaleka nepatřily k rozhodujícím faktorům pro výběr budoucí VŠ.

Období posledních dvaceti let přineslo nejen zásadní společenské a politické změny, ale došlo, zcela na základě rozvoje nových oborů, ke změnám v celospolečenské poptávce. Změnil se i přístup budoucích studentů k výběru povolání a tedy i k volbě vhodné vysoké školy. Novými kritérii se staly kredit vysokých škol, přístup k informacím o pedagogické a vědecké činnosti, a běžně jsou využívány i zveřejňovány audity VŠ; porovnávají se akreditované studijní programy, možnosti výuky v cizích jazycích apod. To vše je výrazným posunem ke zkvalitnění nabídky vysokých škol jako „dodavatelů“ vzdělání.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 PŘÍPRAVA BUDOUCÍCH VETERINÁRNÍCH LÉKAŘŮ

Získání titulu „doktor veterinární medicíny“ předchází studium na střední škole zakončené maturitou a následné studium na Veterinární a farmaceutické univerzitě Brno. Oproti jiným vysokým školám je obor veterinárního lékařství možno studovat pouze v Brně. Studijní program obsahuje soubor povinných, povinně volitelných studijních předmětů a volitelných předmětů. Základními formami výuky jsou přednášky, praktická cvičení, semináře, konzultace, výuka v provozu zemědělských a potravinářských podniků, individuální stáže, samostatná odborná a vědecko-výzkumná práce na ústavech a účelových zařízeních fakulty a univerzity a dále samostatné studium a praxe studentů. Tuto praxi vykonávají studenti ve všech oborech veterinární činnosti a je postupně rozdělena do jednotlivých studijních ročníků. Důraz je kladen na praktickou výuku, směřující k získání praktických dovedností studenta a posílení jeho uplatnitelnosti- konkurenceschopnosti po promoci.

1.1 Veterinární a farmaceutická univerzita Brno, její historie, struktura a postavení na trhu vysokých škol

Veterinární a farmaceutická univerzita Brno je vzdělávací instituce s dlouho tradicí a výraznou vědeckou základnou v oborech veterinární medicíny. Vychovává pro praxi a budoucí život nové odborníky, formuje jejich odborné, vědecké, morální i společenské vědomí pro vědeckou a provozní praxi a jako taková vždy byla a bude závislá na zájmu o studium akreditovaných oborů středoškolsky již vzdělaných mladých lidí.

1.1.1 Historie VFU

Historie Veterinární a farmaceutické univerzity Brno (dále jen VFU) úzce souvisela s městem samotným a jeho rozvojem jako správního, společenského, kulturního a politického střediska Moravy. V souvislosti s dislokací silné vojenské posádky v Brně a okolí a jejich jezdeckých oddílů, vznikla v roce 1918 v nově se tvořícím samostatném Československu v městě Brně a jeho části Králově Poli v sousedství kasáren Vysoká škola zvěrolékařská, která měla zajistit výchovu a odborné vzdělání mladých maturantů pro nově vznikající stát. V době vzniku této vysoké školy byla nejbližší vysokoškolskou vzdělávací institucí této profese Vysoká škola zvěrolékařská ve Vídni.

Za svou více než devadesátiletou historii prošla VFU Brno, jako vzdělávací instituce, celou řadou změn nejen v názvu, ale především změnami ve studijních programech, v existenčních otázkách a organizační struktuře, zejména jejích fakult. V průběhu několika desetiletí své existence však již dokázala vychovat celou řadu skvělých specialistů, pedagogů a vědeckých pracovníků, kteří se významně podíleli na formování dalších generací veterinárních lékařů. Mnozí z absolventů se významně zapsali i do historie nejen jako skvělí odborníci, ale i jako významní činitelé společenského a veřejného života. Ne všechna období v historii byla však jen úspěšná. Postihlo ji též násilné uzavření všech vysokých škol v období druhé světové války, dočkala se následného znovuotevření v roce 1945, zažila represe v pedagogickém sboru po roce 1948 a represe pozdější, a následné sloučení s Vysokou školou zemědělskou a lesnickou v roce 1952 – to je jen několik vážnějších zlomů v historii této vysoké školy jako vzdělávací instituce. Ve své podstatě však její organizační struktura, zejména příslušnost k jiné univerzitě (vyjma období Protektorátu Čechy a Morava) neměla výrazně nepříznivý vliv na kvalitu výuky a úroveň znalostí absolventů. Důkazem může být např. vysoce hodnocený kredit, který získali veterinární lékaři jako specialisté na zahraničních expertízách při potlačování pandemicky probíhajících nákaz domácích a divoce žijících zvířat v rozvojových zemích Afriky a střední Ameriky v 60. a 70. letech minulého století.

Dne 4. července 1990 bylo schváleno v Akademickém senátu Vysoké školy veterinární zřízení Fakulty všeobecného veterinárního lékařství a Fakulty veterinární hygieny a ekologie. V roce 1991 byla zřízena fakulta – Fakulta farmaceutická a název školy se v roce 1992 změnil na Vysoká škola veterinární a farmaceutická v Brně. V roce 1994 pak byl přijetím Zákona č.192/1994 Sb. změněn název na Veterinární a farmaceutická univerzita Brno. V současné době VFU představuje moderní vzdělávací instituci, kde na třech fakultách (Fakulta veterinárního lékařství, Fakulta veterinární hygieny a ekologie, Fakulta farmaceutická) studuje více než 2700 studentů základních studijních programů, vzdělávacích kurzů, studií Univerzity třetího věku a doktorandských studijních programů.

1.1.2 Organizační struktura VFU, vzdělávací programy

VFU jako samostatná vzdělávací i samostatně hospodařící instituce je, jak již bylo zmíněno, složena ze tří fakult. V čele univerzity stojí rektor, který univerzitu řídí a zastupuje ji před státními a společenskými institucemi. Hospodářský a správní chod Univerzity řídí

kvestor, samosprávná činnost univerzity je řízena a realizována Akademickým senátem. Problematika vzdělávání a vědecké činnosti je projednávána ve Vědecké radě VFU. Dalším řídicím a správním orgánem je Správní rada VFU.

Rektor, který univerzitu řídí, využívá pro efektivnější řízení poradní orgány, jako jsou Kolegium rektora, Kolegium poradců rektora a další. Osoba rektora je volena členy Akademického senátu VFU a jeho volební období je 4 roky.

V čele jednotlivých fakult stojí děkani, kteří řídí chod fakult v rozsahu, stanoveném příslušnými právními předpisy. Děkani jsou voleni akademickým senátem fakulty. Fakulty jsou členěny na jednotlivé sekce, v jejichž čele stojí vedoucí sekcí. Vnitřní strukturu sekcí tvoří ústavy, v jejichž čele stojí přednostové ústavů. Ti pak nesou odpovědnost zejména za pedagogickou a vědeckou činnost ústavu, jeho personální obsazení a vědecký akreditiv.

Organizační struktura VFU zahrnuje orgány správy a samosprávy pro oblasti ekonomického, vědeckého, vzdělávacího a společenského rozvoje univerzity.

Hlavním programem a cílem univerzity je příprava studentů na budoucí povolání. Tyto studijní programy denního studia a programy pro studenty doktorandských studijních programů univerzita periodicky akredituje (tab. č. 16 - viz příloha č. 5). Integrace studijních oborů mezi fakultami je poměrně intenzivní, což je dáno koncentrací a sídlem všech tří fakult a jejich ústavů v jednom areálu.

Celkově VFU realizuje tři akreditované studijní programy. Jsou to:

- Veterinární lékařství (magisterský a doktorský program)
- Veterinární hygiena a ekologie (bakalářský, navazující magisterský, magisterský a navazující doktorský program)
- Farmacie (magisterský, doktorský)

1.1.3 Kurzy celoživotního vzdělávání, zájmové kurzy, Univerzita třetího věku

Další formou vzdělávání, kterou univerzita připravuje a zajišťuje, jsou Kurzy celoživotního vzdělávání. Jedná se zejména o specializované odborné (atestační) studium, kvalifikační kurzy (kvalifikované osoby, veterinární auditoři, veterinární technici apod.), vzdělávací programy pro vysokoškolské a středoškolské uchazeče k získání způsobilosti

k odborným veterinárním činnostem především v oblasti ochrany zdraví zvířat a případně odborným činnostem podle zvláštních předpisů.

Zájmové kurzy se týkají především kurzů, souvisejících s výukou nebo průběžným doplňováním vzdělání pro pracovníky zájmových a společenských organizací. Jsou omezeny počtem vyučovacích hodin a jsou určeny pro širokou veřejnost.

Univerzita třetího věku zahrnuje vzdělávací kurzy, uskutečňované v oborech: Zdraví a léky, Člověk a zdravé potraviny, Člověk a zvíře a Farmacie a veterinární medicína v podmínkách EU. Všechny tyto vzdělávací kurzy jsou realizovány formou monotematických přednášek v prostorách VFU. O tyto kurzy je mimořádný zájem, o čemž svědčí i počet frekventantů, který v roce 2007 přesáhl 250 ve všech těchto formách studia. Všichni frekventanti na ukončení docházky získávají potvrzení o účasti a po úspěšném složení předepsaných zkoušek i certifikát a osvědčení pro získaný stupeň kvalifikace.

1.1.4 VFU – její postavení na trhu vysokých škol

VFU je jedinou vysokoškolskou institucí v České republice se zaměřením na výuku veterinárního lékařství. Toto monopolní postavení získala po rozpadu ČSFR na konci roku 1993 a vzniku České republiky. Je jedinou vysokoškolskou vzdělávací institucí, která je zaměřena na výuku přírodovědných, všeobecně vzdělávacích, humanitních a medicínských oborů, vedoucích k získání teoretických a praktických znalostí v oblasti veterinární medicíny na území České republiky.

Tato jedinečnost jí na trhu vysokých škol dává určitou výhodu ve vztahu k možnému výběru jejich budoucích studentů. Zatímco budoucí studenti všech ostatních oborů mohou volit mezi více vysokoškolskými institucemi, uchazeči o medicínské vzdělání v oblasti veterinární medicíny **nemohou** volit v České republice z více institucí, mohou volit pouze, zda studovat na VFU, či ne. Tato situace přináší jejich výjimečnou až zvláštní regionální skladbu (jsou z celé České republiky, což dopadá např. na ubytovací kapacity apod.) a též se zobrazuje i v počtu přihlášených k přijímacím zkouškám (tab. č. 1).

Z následující tabulky č. 1 vyplývá, že počet přihlášených uchazečů ke studiu na FVL více než trojnásobně převyšuje počet zapsaných studentů. Znamená to tedy, že zájem o studium na této vzdělávací instituci je značný a poptávka po studiu převyšuje nabídku.

Tabulka č. 1 Zájem o studium na VFU Brno podle jednotlivých fakult, studijních programů a forem studia

Skupiny studijních programů	Počet				
	Podaných přihlášek ¹⁾	Zúčastněných na přijímacím řízení ²⁾	Kladně vyřízených přihlášek ³⁾	Přijatých uchazečů ⁴⁾	Zapsaných ⁵⁾
Celkem	2 376	1 956	946	724	681
FVL – Mgr.	773	612	203	181	174
FVL – DSP	20	17	17	17	17
FVHE – Bc. prezenční forma	202	154	142	108	91
FVHE – Bc. kombinovaná forma	44	32	30	28	28
FVHE – NaMgr.	101	94	74	73	73
FVHE – Mgr.	382	333	194	113	108
FVHE – DSP	33	33	32	32	30
FaF – Mgr.	806	666	240	158	146
FaF – DSP	15	15	14	14	14

Vysvětlivky: 1) = počet všech přihlášek, které VFU Brno obdržela, 2) = počet uchazečů o studium, kteří se zúčastnili přijímacího řízení, 3) = počet všech kladně vyřízených přihlášek, 4) = počet přijatých uchazečů (údaj celkem vyjadřuje počet fyzických osob, ve skupinách oborů jsou zahrnuti vícenásobně přijatí), 5) = počet přijatých studentů, kteří se zapsali ke studiu.

1.2 Jiné možnosti veterinárního vzdělání

Jak bylo uvedeno v předchozí části, VFU je jedinou institucí, která poskytuje vzdělání v oblasti veterinární medicíny v ČR. Jaké má zájemce o studium, tedy budoucí student, možnosti výběru?

Otázka vybrat si vysokou školu a obor, o který má student zájem, není pouze otázkou nabídky ze strany vysokých škol. I na straně studenta je celá řada faktorů, ovlivňujících vážně jeho možnosti rozhodování o budoucím povolání a tedy i výběr vysoké školy, na níž bude studovat. Především je to jazyková vybavenost studenta (Kohoutek, 1998). Pokud student ovládá světový jazyk, může zvolit v současné době i studium na zahraniční vysoké škole. Je třeba však připomenout, že studium v zahraničí je všestranně, a zejména finančně, mnohem náročnější; na druhou stranu právě tato svoboda volby školy, ve které budu studovat, je zcela jistě jednou z nejcennějších výhod, které změna společenského systému před dvaceti lety přinesla.

2 ČINNOST ABSOLVENTŮ - VETERINÁRNÍCH LÉKAŘŮ

Absolventi fakulty veterinárního lékařství tradičně nacházejí uplatnění zejména v soukromé veterinární praxi. V České republice je soukromá veterinární praxe podnikáním, vykonávaným podle zvláštních předpisů, a tím počet míst v praxi není limitován zaměstnatelností v podnicích nebo státní správě, ale poptávkou občanů a podniků po veterinární diagnostické, léčebné a preventivní činnosti, která zejména v malé veterinární praxi (nemoci psů, koček a dalších malých zvířat) je vysoká.

Veterinární lékaři se uplatňují i ve státní správě v oblasti veterinární ochrany veřejného zdraví se zaměřením na zdravotní a hygienickou nezávadnost potravin a surovin živočišného původu, veterinární ekologii a infekčních chorob a epizootologii. Veterinární lékaři jsou nezbytní zejména při dozoru nad surovinami a potravinami živočišného původu, při jejich výrobě, distribuci a prodeji. Dále ve veterinárních ústavech vyšetřujících řady vzorků včetně potravin, státních i soukromých veterinárních laboratořích, asanačních ústavech, inspekčních orgánech Státní zemědělské a potravinářské inspekce, inspekčních orgánech ochrany životního prostředí, orgánech Obchodní inspekce. Potravinářském průmyslu, v krmivářském průmyslu, ve výzkumných ústavech, i jako odborní pedagogičtí a vědecko-výzkumní pracovníci na universitách a středních školách, zejména takto odborně zaměřených.

I když veterinární praxe je zájmovou činností o daný obor přesto vyžaduje velké psychické (trpělivost, vyrovnanost) a fyzické nasazení. Odbornost v tomto povolání je samozřejmostí. Nápor na fyzickou činnost vyžaduje hlavně terénní praxe veterinárního lékaře v zemědělských podnicích, kde je vyžadována jeho účast zejména při komplikovaných porodech zvířat a první pomoci zvířatům zraněným.

Z psychologického hlediska je od veterináře očekávána vstřícná komunikace nejen v zemědělských podnicích, ale i ve veterinární hygienické praxi při dozoru nad zpracováním potravin a potravinových surovin. Vysvětlovat např. majitelům zvířat, majitelům či provozovatelům potravinářských závodů různé nezbytné zásahy, a zejména jejich příčiny a motivace, je nejen odbornou a „lidskou“ samozřejmostí, ale většinou téměř jedinou možnou cestou, směřující k nápravě z potenciálního ohrožení zdravotní bezpečnosti finálních produktů.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

3 CÍL VÝZKUMU

Cílem mé práce bylo vyhledat, zpracovat, srovnat a presentovat starší a aktuální studijní programy, zjistit motivaci studentů veterinární univerzity pro vstup do tohoto oboru a posoudit uplatnění obsahu studia ve veterinární praxi absolventy VFU Brno.

Ve své práci hodnotím kvalitu studia na VFU Brno jako jednoho z faktorů, které ovlivňují rozhodování budoucích studentů o výběru této školy jako své budoucí Alma Mater a také se zabývám tím, jaké důvody nebo kritéria budoucí studenti uplatňují při rozhodování o výběru své školy, jak na svoji univerzitu nahlíží a čeho si cení na jejím přístupu a systému výuky. Hodnotím kvalitu výuky z pohledu jak studentů, tak i absolventů VFU – fakulty veterinárního lékařství, kteří mají za sebou již několik let praxe a mohou tedy s odstupem času zhodnotit, jak je jejich Alma Mater na profesi připravila a ve které je 6 let cíleně vzdělávala.

4 MATERIÁL A METODY

Pro svou práci jsem použila následující materiál a metody.

4.1 Materiál

- a) Studijní programy FVL VFU v letech 1993-1999 – viz příloha č. 3
- b) Studijní programy FVL VFU v letech 2003-2009- viz příloha č. 4
- c) Studenti prvního ročníku FVL VFU Brno, u které byl prováděn průzkum – viz dotazník v příloze č. 1
- d) Absolventi VFU Brno - veterináři s několikaletou praxí (cca 5-6 let po promoci), u nichž byl prováděn průzkum – viz dotazník v příloze č. 2

4.1.1 Dotazník pro studenty

Pro získání informací jsem vypracovala dotazník s 6 otázkami pro studenty. Jejich přesné znění je uvedeno v příloze č. 1. Výsledky, jejich zhodnocení a diskusi prezentuje kapitola 5

4.1.2 Dotazník pro veterinární lékaře

Pro získání informací jsem vypracovala dotazník s 5 otázkami pro veterinární lékaře v praxi. Jejich přesné znění je uvedeno v příloze č. 2. Výsledky, jejich zhodnocení a diskusi prezentuje kapitola 5.

4.2 Použité metody

Vypracovala jsem osnovu práce a provedla analýzu dokumentů.

4.2.1 Příprava záměru práce a vypracování osnovy

Vyhledala jsem a zpracovala starší studijní programy z období let 1993-1999, které mi byly podkladem pro srovnání se současnými studijními programy z období 2003-2009, provedla jsem průzkumy formou dotazníků-průzkum mezi studenty prvního ročníku Veterinární a farmaceutické univerzity Brno a průzkum mezi absolventy- veterinárními lékaři již 5 – 6 let v praxi. Obě skupiny respondentů odpovídaly na připravené písemné dotazníky – viz příloha č. 1. a č. 2

Pro získání informací o motivaci studentů ke studiu na VFU Brno jsem oslovila svého bývalého profesora ze své vysoké školy, zda by mi mohl pomoci se získáváním informací od studentů. Ten si vyžádal a dostal souhlas k průzkumu v 1. ročníku studia od proděkanky fakulty pro pedagogickou činnost k tomuto účelu, tj. anonymní vyjádření názorů studentů a následné zpracování výsledků z dotazníků písemné práce k postgraduálnímu studiu.

Pak jsem použila metodu těchto cíleně připravených dotazníků, které jsem studentům předložila a požádala je o jejich vyplnění dle jejich vlastních názorů a jejich vůle. Vypracované odpovědi studentů 1 ročníku FVL VFU Brno zpracovala.

Další informace jsem čerpala též formou dotazníků (viz předchozí podkapitola) i od absolventů - veterinárních lékařů s již několikaletou praxí.

4.2.2 Analýza dokumentů

Při zpracovávání získaných výsledků k vývoji vzdělávacího procesu na VFU Brno jsem metodicky postupovala následovně: získané dokumenty z výše charakterizovaných vybraných období výukového procesu jsem samostatně zpracovala, vyhodnotila odděleně a vzájemně srovnala.

Vývoj vzdělávání

Získané informace ze studijních programů, a to jak týdenní počty přednášek, tak i praktických cvičení jsem zpracovala. Pro získání srovnatelných údajů jsem přepočítala týdenní počty hodin počtem týdnů v zimním (12) a letním semestru (15) a získala počty hodin výuky v jednotlivých ročnících (1. až 6). Připočetla jsem k ročníkovým výsledkům počty hodin dalších obligátních činností, převážně povinných praxí, a získala celkové úvazky pro jednotlivé ročníky. Sečtením výsledků za jednotlivé ročníky jsem získala počty výukových hodin v jednom období - v letech 1993-1999. Analogicky jsem zpracovala studijní plány v období dalším (2003-2009) a získala výsledky za druhé vybrané a vyhodnocované období. Tyto získané výsledky jsem vyhodnotila a vzájemně srovnala a prezentuji je v následující tabulce č. 2 a 3. Pro vyšší názornost získaných výsledků jsem je též graficky prezentovala (viz graf č. 1).

Dotazníky studentům a veterinárním lékařům

Dotazníky studentům (viz příloha č. 1) i veterinárních lékařům (viz příloha č. 2) s odpověďmi jsem zpracovala – roztřídila do skupin podle shodnosti odpovědí a vyhodnotila počty studentů se shodnými odpověďmi v těchto skupinách. Získané výsledky jsem zpracovala a vyjádřila výsledek každé otázky též graficky v následující kapitole č. 5.

Analogicky jsem postupovala při vyhodnocování odpovědí veterinárních lékařů z praxe, kteří již mají praktické zkušenosti a mohou daleko věrohodněji odpovědět na otázky, co jim během studia jejich škola pro praxi dala, jak je vybavila praktickými znalostmi a dovednostmi pro praktický výkon poslání veterinárního lékaře.

4.2.3 Okruh testovaných

Okruh testovaných studentů a praktických veterinárních lékařů jsem zpracovávala samostatně, a proto metodika i získané výsledky jsou takto dále členěny.

Okruh testovaných studentů

Ankety se zúčastnilo 60 studentů prvního ročníku, odpověděli během přestávky před zahájením výuky praktických cvičení.

Studenti byli plni očekávání a plánů pro budoucí praxi, relativně ochotně po vysvětlení cíle tyto dotazníky vyplnili. Hodnotili jejich anonymitu velmi příznivě.

Už od dětských let je u těchto studentů zájem o zvířata velmi emocionální. Postupem let se u některých jedinců zájem prohlubuje, upevňuje a zcela konkretizuje, takže při rozhodování o budoucím studiu volí obory studia péče a ochrany zvířat. Zájmová činnost této skupiny školáků se projevuje účastí v kroužcích kynologie, ochránců přírody, jízdy na koních. Motivací jejich činnosti bývá často i některý člen rodiny, který se zabývá léčbou zvířat.

V rozhovoru na téma zvířata bývají žáci velmi aktivní. Toto poznání má vliv na jejich pozdější rozhodování o nasměrování svého studia a hluboký zájem o přípravu na budoucí povolání.

Okruh testovaných veterinárních lékařů

Jsem veterinární lékař a proto je mi známo, že veterinární lékaři jsou díky Institutu celoživotního vzdělávání a informatiky VFU Brno v neustálém kontaktu. Trvale se organizovaně

vzdělávají, probírají pracovní problémy, a podobně. Využila jsem také příležitosti získat 20 svých kolegů ve věku 33 až 39 let z různých míst České republiky k zodpovězení otázek mého dotazníku.

Převážná část oslovených kolegů pracuje v soukromých veterinárních ordinacích. Orientují se na diagnostiku, léčbu a prevenci chorob malých zvířat (psi, kočky), jejich další činnost spočívá také v léčbě hospodářských zvířat a koní.

Další skupinou mých kolegů jsou ti, co pracují ve státní správě, jejichž hlavní náplní je kontrola dodržování legislativních předpisů pro pohodu zvířat (welfare), ochranu zvířat proti týrání zvířat, dodržování předepsané technologie a hygienických zásad při zpracování živočišných produktů, monitorování nálezů zvířat a životních podmínek zvířat v zoologických zahradách, psích útulcích apod.

Náplní veterinárního lékaře ve státní správě je i kontrola zdravotního stavu volně žijících zvířat (spolupráce s chovateli – například mysliveckým sdružením, ZOO zahrady, apod.). Veterinární lékaři se výrazně uplatňují při laboratorním vyšetření odebraných vzorků surovin a potravin, zejména živočišného původu. Výsledky jimi prováděných laboratorních vyšetření značně ovlivňují trh s bezpečnými potravinami a činnost zpracovatelů živočišných produktů. Na základě laboratorních výsledků usměrňují a ovlivňují např. další postup při léčbě jak velkých skupin produkčních zvířat (velkokapacitní stáj dojnic, výkrm prasat), tak i často jediného „domácího mazlíčka“.

Tyto jednotlivé úseky velmi široké sféry veterinární činnosti na sebe navazují a vzájemně se doplňují, aby došlo ke komplexnímu zabezpečení zdravotně nezávadných a bezpečných potravin k výživě lidí, ochraně životního prostředí lidí a zvířat proti rozvoji a šíření přenosných nálezů a kontaminaci jejich životního prostředí chemickými škodlivinami.

5 VÝSLEDKY, JEJICH VYHODNOCENÍ A DISKUSE

Při zpracovávání tématu bakalářské práce jsem získala výsledky, které lze pro přehlednost rozdělit do následujících skupin:

5.1 Vyhodnocení výsledků vývoje výukového procesu na VFU Brno

Zpracováním v materiálu a metodice popsaných studijních výukových programů jsme získali týdenní počty hodin, přednášek a cvičení v jednotlivých studijních ročnících (viz příloha č. 3) a souhrnné počty výuky přednášek a praktických cvičení za školní rok jednotlivých ročníků (viz následující tabulka č. 2) v letech 1993-1999.

Tabulka č. 2 Celkový počet hodin v ročnících FVL (1993 – 1999)

ročník	Celkový počet hodin v ročníku FVL v letech (1993-1999)			
	přednášky	cvičení	praxe	Σ
I.	354	447	80	881
II.	357	477	80	914
III.	363	489	80	932
IV.	324	444	80	848
V.	381	567	80	1028
VI.	168	480	0	648
Celkem za studium	1947	2904	400	5251

Mimo výukové hodiny jsou ve studijních programech v letech (1993 - 1999) zahrnuty ještě počty hodin praxe (tab. č. 2) – 1. roč. - 5. roč. - po dvoutýdenních praxí

Suma odučených hodin celkem za studium v období 1993 - 1999 tedy činí 5251 hodin.

Zpracováním v materiálu a metodice popsaných studijních výukových programů jsme získali týdenní počty hodin a přednášek a cvičení v jednotlivých studijních ročnících (viz příloha č. 4) a souhrnné počty výuky přednášek a praktických cvičení za školní rok jednotlivých ročníků (viz následující tabulka č. 3) v letech 2003 - 2009.

Tabulka č. 3 Celkový počet hodin v ročnících FVL (2003 - 2009)

ročník	Celkový počet hodin v ročníku FVL v letech (2003- 2009)			
	přednášky	cviče- ní	Praxe, stáže	Σ
I.	240	429	0	669
II.	228	477	0	705
III.	309	453	280	1042
IV.	327	438	280	1045
V.	306	414	280	1000
VI.	0	2100	280	2380
Celkem za studium	1410	4311	1120	6841

Mimo výukové hodiny jsou ve studijních programech v letech (2003- 2009) ještě obligátní počty hodin dalších činností, jako jsou:

Ve 3. roč. - 120 hod. stáží na klinikách a 2 dvoutýdenní praxe (veterinární ústav, prohlídka jatečných zvířat a masa na jatkách),

4. roč. - 120 hod. stáží na klinikách a 2 dvoutýdenní praxe (veterinární ústav, jatky),

5. roč. - 120 hod. stáží na klinikách a 2 dvoutýdenní praxe (veterinární ústav, jatky),

6. roč. - 120 hod. stáží na klinikách a 2 dvoutýdenní praxe (veterinární ústav, jatky),

Přímých výukových hodin je tedy v letech (2003-2009) v 1. roč. 669 hodin a ve 2. roč. 705 hodin. V dalších ročnících (3. až 6) jsou mimo tyto výukové hodiny ve studijních programech ještě obligátní počty hodin dalších činností, jako jsou: ve 3. roč.- 120 hodin stáží na klinikách a 2 dvoutýdenní praxe (veterinární ústav, prohlídka jatečných zvířat a masa na jatkách = 2 x 10 dnů po 8 hodinách denně =160 hod za ročník), tedy celkem stáží a praxí 280 hodin, za ročník 3. celkem 1042 hodin, ve 4. roč.- 120 hodin stáží na klinikách a dvě dvoutýdenní praxe (veterinární ústav, prohlídka jatečných zvířat a masa na jatkách = 2 x 10 dnů po 8 hodin =160 hod za ročník), tedy celkem stáží a praxí 280 hodin, za ročník 4. celkem 1045 hodin, v 5. roč.- 120 hodin stáží na klinikách a 2 dvoutýdenní praxe (veterinární ústav, prohlídka jatečných zvířat a masa na jatkách = 2 x 10 dnů po 8 hod denně =160 hodin za ročník), tedy stáží a praxí celkem 280 hodin, za ročník 5. celkem 1000 hodin,

6. roč.- 120 hodin stáží na klinikách a 2 dvoutýdenní praxe (veterinární ústav, prohlídka jatečných zvířat a masa na jatkách = 2 x 10 dnů po 8 hodin = 160 hodin za ročník), tedy celkem 280 hodin stáží a praxí za ročník, za ročník 6. celkem 2380 hodin. Suma odučených hodin celkem za studium v období 2003- 2009 tedy činí 6841 hodin.

Studijní programy v letech 2003-2009 kladou zvýšený důraz na provedení souběžné praxe v jednotlivých ročnících přímo v terénu, a tím si studenti lépe osvojí a doplní teoretické znalosti a prohloubí praktické dovednosti.

Při studiu získaných materiálů jsem též nahlédla např. i do studijních programů I. až VI. ročníku studia z období let 1964-1970. Součástí veterinárního vzdělání byly v této době v relativně velkém podílu všeobecně vzdělávací předměty, čemuž se současní studenti při diskusi trochu pousmívají a zdají se jim „nadbytečné“. Byly to např.: marxismu-leninismus, politická ekonomie, marxistická filozofie, vědecký komunismus, sociologie vesnice a zemědělství, ekonomika socialistického zemědělství. Bylo však v těchto programech věnováno i dost prostoru výuce jazyků, konkrétně odborné veterinární ruštiny, odborné veterinární němčiny a případně, dle situace a možností doby, i odborné veterinární angličtiny, což by asi současní studenti ocenili více, než studenti tehdejší s perspektivou výjezdu jen za „družbou na Východ“. Takto cíleně jazykově vybavený absolvent-veterinární lékař- by přece byl i v současné velké Evropě velmi posílen ve své, tolik ve všech pádech skloňované, „konkurenceschopnosti“. Naskýtá se také otázka k zamyšlení. Jak lépe poznat „vybavení“ odborného či obchodního partnera, jak lépe a úspěšněji proniknout do jeho „veterinární duše“, než cestou podrobného studia „jeho“ vzdělávacích systémů, jeho – byť marxistické- ale především filozofie“, a např. i studiem některých světově uznávaných „klasiků“? Vždyť takovéto studium zmíněných „disciplin“ asi nikomu neublížilo dříve a neublížilo by ani nyní, zabíralo však hodně prostoru, který v současné době např. vyžaduje studium řady moderních vyšetřovacích postupů na všech klinikách, které tehdejší doba neměla k dispozici, a tudíž nemohla ani učit. Při jejich studiu jsem si uvědomila, že starší studijní programy nám umožňují dozvědět se něco z historie. Tu bychom měli trvale respektovat jako zdroj poučení výběrem toho, co na ní bylo přínosné a může být i nám prospěšné, a ne z důvodů naší naivní neznalosti a tudíž i určité „negramotnosti mládeže“, mnohdy potencované nadměrně finančně saturovaným studentským „blahobytem na úkor dříve neposkytnuté rodičovské péče“, vše s despektem a „blazeovaným úsměvem vítěze“ odsoudit a hodit před palubu dějin! To přece nemůže převládnout ve výchovně-

vzdělávacím procesu na vysoké škole, a nesmí být vážným či „hlavním mottem“ u vysokoškolsky vzdělaných mladých absolventů, kterým se otevřela Evropa a jejímž prostřednictvím vstupují i do „celého světa“!

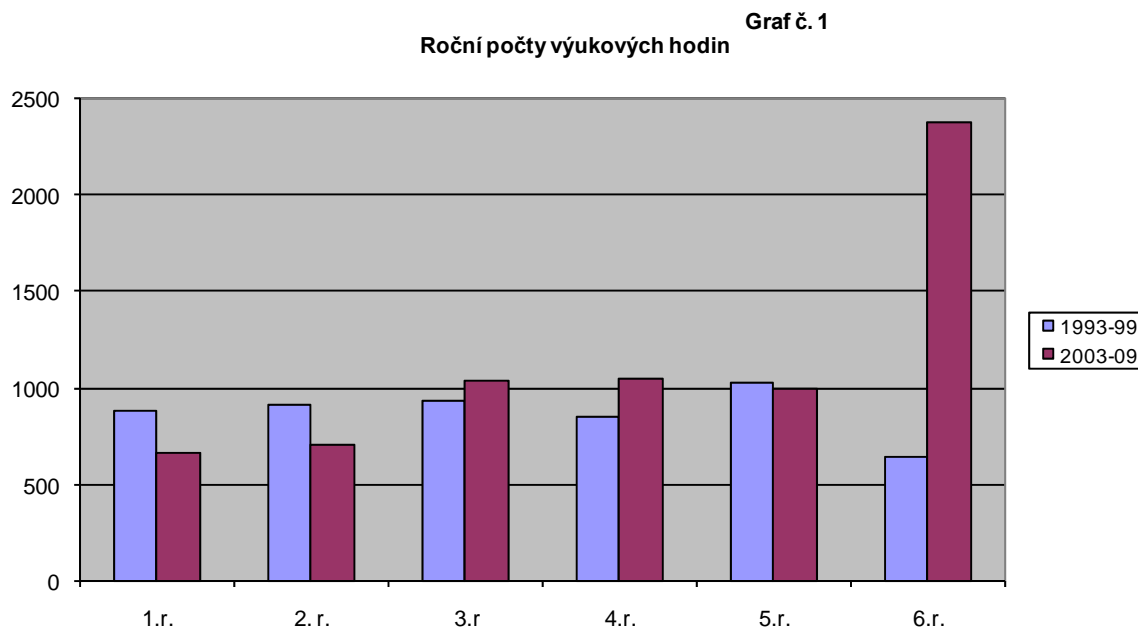
Studenti na VFU jsou vzděláváni především v oblasti zdraví zvířat a zabezpečení zdravotní bezpečnosti potravin, což je podle výsledků vážných zasedání v období předsednictví ČR, a to zástupců OSN, Evropského parlamentu, ministerstev zahraničí a zemědělství, zabývajících se otázkou „vzdělávání a kultivace“, jak půdy, tak i pracovní síly, směřující k bezpečným potravinám (Dvořáčková, 2009).

V organizaci studia nastaly výrazné změny i v souvislosti s privatizací v celém systému veterinární služby a Státní veterinární správy, Československé republiky.

Studijní program v letech 1993-1999 již zahrnoval předměty, jako např. výše zmíněný anglický jazyk, soudní a veřejné veterinární lékařství apod. Daleko vážněji a konkrétněji na privatizaci veterinární služby reagoval Studijní program v letech 2003-2009 cíleně vyučovanými předměty, z nichž jsou dodnes tradované Etika a historie veterinární medicíny, Ochrana zvířat a etologie, Zemědělská produkce potravin, Výživa člověka apod.

Když prezentujeme graficky zpracované některé ze získaných výsledků v obdobích let 1993-1999 a srovnáme s výsledky ze současné doby 2003-2009 – (viz následující graf č. 1),

Graf č. 1 Roční počty výukových hodin

vidíme, že celkové počty výukových hodin v 1. a 2. ročníku v období 1993 – 1999 jsou dosti vyšší proti sledovanému období 2003-09, 3. a 4. ročník má naopak nižší počty vyučovacích hodin v prvním období, proti období druhému, v 5. ročníku je zátěž přibližně stejná a v 6. ročníku jsou mimořádně vysoké rozdíly- období 1993-99 velmi nízká zátěž, období 2003-2009 mimořádně vysoká – jak by chtěla dohnat „výpadek“ z 1. a 2. ročníku studia.

Vstup ČR do EU byl též časovým zlomem, přinášejícím řadu nových a dokonce většiny závazných, pro veterinární profesi velmi významných povinností, jako je celá oblast hygieny chovu hospodářských zvířat a zpracování živočišné produkce. V oblasti „Animal welfare“ (pohoda zvířat) je to především problematika vlastní přepravy zvířat a modernizace produkčních a ustájovacích technologií. Tyto nové trendy musí zachytit a akceptovat především výuka studentů. Proto se již v náplni studovaných disciplin např. i na FVHE objevují vybrané povinné režimy ve výkonu státního preventivního dozoru při zpracování potravin, jako je např. podle Matyáše (1993), Kerekrétyho (2000) či Nevřalové (2001) v praxi velmi významný a v celém světě uplatňovaný systém dozoru HACCP (analýza nebezpečí a kritické/kontrolní body), spočívající v identifikaci kritických/kontrolních míst

v technologiích zpracování živočišných produktů, použití klasifikačního systému SEUROP (klasifikace jatečně upravených těl prasat na jatkách), apod.

Veterinární univerzita na tyto změny v Evropě a v domácí praxi zareagovala tak, že výuku již tradovaných předmětů prohloubila a cíleně přidala další s užší specializací, jako jsou: ekologie, genetika, imunologie, mikrobiologie, parazitologie, patologická morfologie, farmakologie, toxikologie, zoohygiena, choroby ryb, choroby zvěře, choroby malých zvířat, choroby přežvýkavců, choroby koní, aviární medicína, choroby prasat, choroby koní, klinická rentgenologie, andrologie, soudní a veřejné veterinární lékařství, hygiena produkce masa, chirurgie, ortopedie, veterinární dozor nad zpracováním surovin a potravin. Poptávka byla po všestranně vzdělaných a odborně zdatných absolventech; proto VFU Brno výuku na obou veterinárních fakultách (FVL i FVHE) tímto směrem zaměřila a tento měnící se trend poptávky včas zachytila.

5.2 Vyhodnocení výsledků průzkumu u studentů a veterinárních lékařů

Získané výsledky z důvodů lepší přehlednosti a orientace hodnotím a diskutuji samostatně u skupiny studentů a samostatně u skupiny absolventů- veterinárních lékařů.

5.2.1 Vyhodnocení výsledků průzkumu u studentů

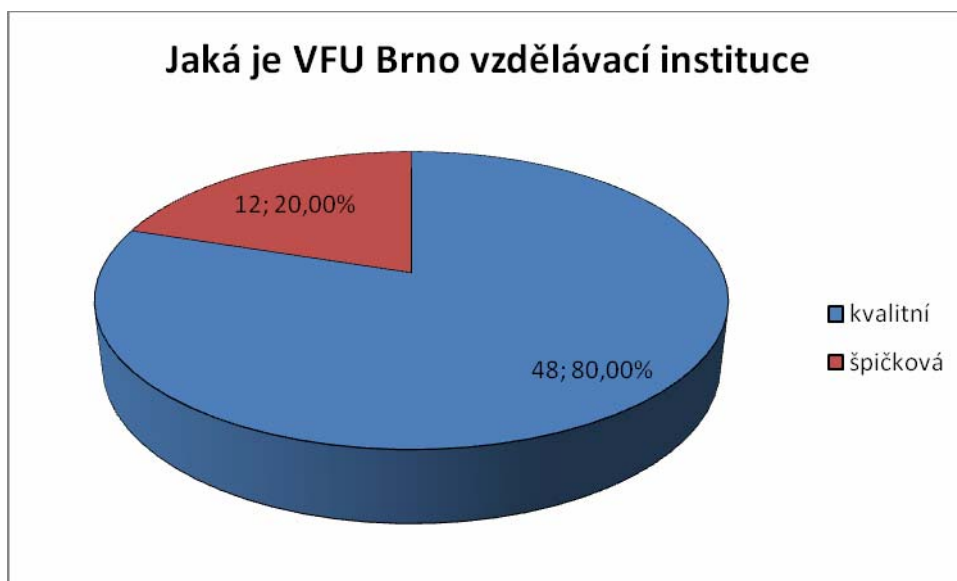
Zpracováním a vyhodnocením získaných výsledků průzkumu názorů na výukový proces u současných studentů 1. ročníku FVL VFU Brno jsme dospěli k následujícím závěrům:

Na otázku č. 1, která byla:

- 1) **Považujete VFU Brno za kvalitní - špičkovou vzdělávací instituci?** jsme získali následující odpovědi:

48 studentů považuje VFU za instituci kvalitní a 12 studentů za špičkovou. Graficky vyjádřený výsledek (graf č. 2) ukazuje, že 20 % dotázaných studentů považuje VFU za špičkovou vzdělávací instituci, 80 % za kvalitní vzdělávací instituci.

Graf č. 2 Jaká je VFU Brno vzdělávací instituce

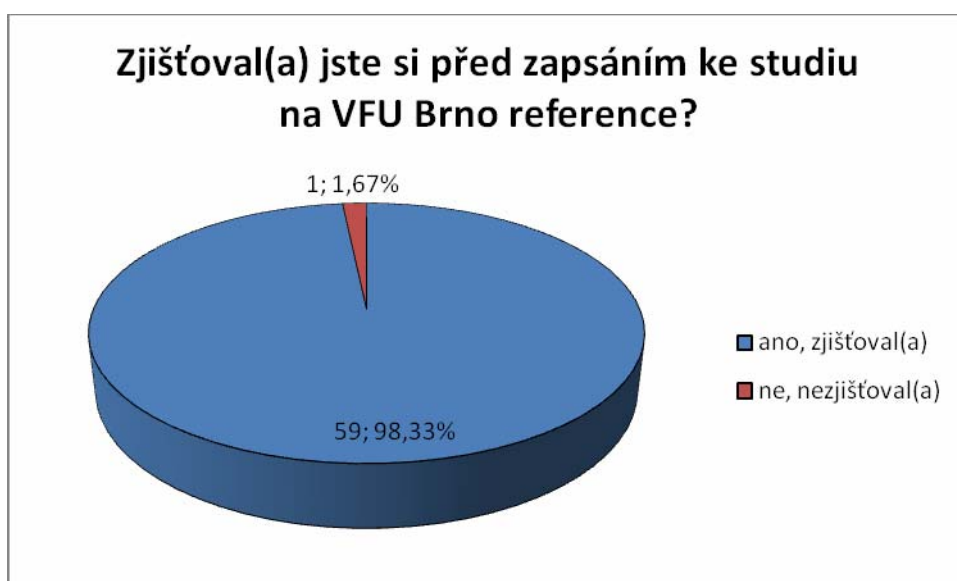

Na otázku č. 2, která zní:

- 2) Zjišťoval(a) jste si před rozhodnutím o přihlášení ke studiu na VFU nějaké reference? jsme získali následující výsledek:**

59 studentů si zjišťovali informace o VFU a 1 student si reference nezjišťoval. Graficky vyjádřený výsledek (graf č. 3) ukazuje, že většina studentů si zjišťovala reference ke studiu již předem (98,33 % podíl) a pouze nepatrný podíl (1,67 %) studentů si reference nezjišťovalo.

Graf č. 3 Zjišťoval(a) jste si před zapsáním ke studiu na VFU Brno reference?

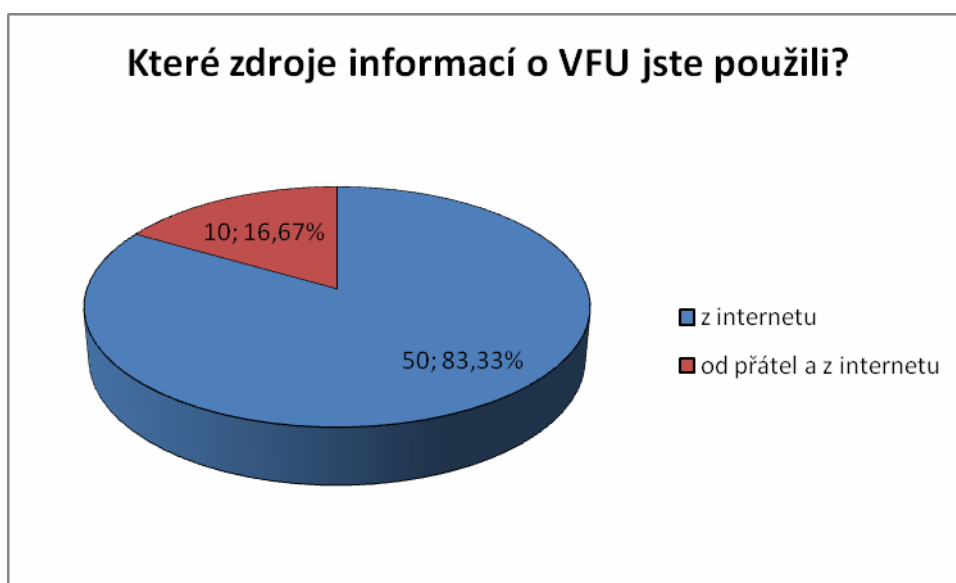
Na otázku č. 3, která zní:

- 3) **Které zdroje jste pro získání referencí použil(a)?** jsme získali následující výsledek:

50 studentů si zjistili informace o VFU na internetu, 10 studentů od přátel a na internetu.

Graficky vyjádřený výsledek (graf č. 4) ukazuje, že většina dotázaných studentů si informace o VFU zjistili z internetu (83,33 %) a podíl (16,67 %) studentů si informace zjistili od přátel a z internetu.

Graf č. 4 Které zdroje informací o VFU jste použili?

Na otázku č. 4, která zní:

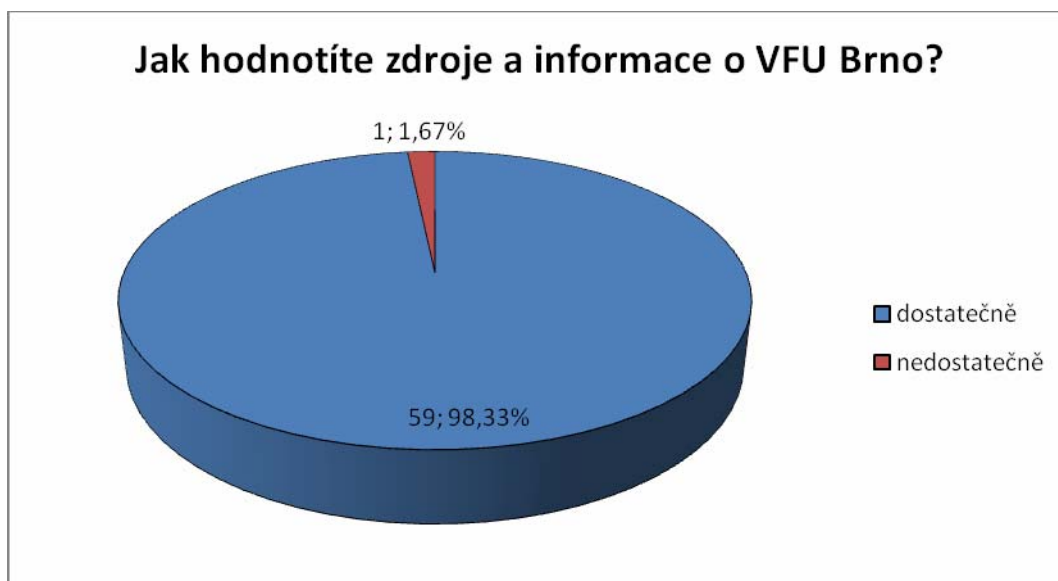
- 4) **Považujete dostupné informace a jejich zdroje za dostatečné?** jsme získali následující výsledek:

59 studentů považuje dostupné informace za dostačující a 1 student za nedostačující.

Graficky vyjádřený výsledek (graf č. 5) ukazuje, že 98,33 % podíl dotázaných studentů považuje dostupné informace za dostačující a podíl (1,67 %) studentů za nedostačující.

Graf č. 5 Jak hodnotíte zdroje a informace o VFU Brno?

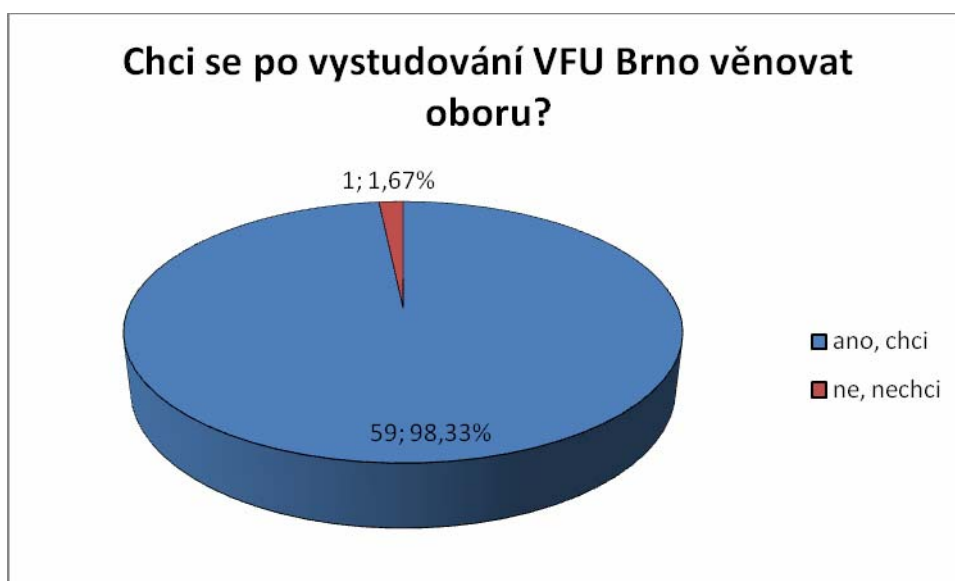
Na otázku č. 5, která zní:

- 5) Hodláte se po ukončení studia na VFU věnovat studovanému oboru?** jsme získali následující výsledek:

59 studentů odpovědělo, že by se chtěli věnovat vystudovanému oboru, 1 student se nechce věnovat vystudovanému oboru.

Graficky vyjádřený výsledek (graf č. 6) ukazuje, že 98,33 % podíl dotázaných studentů chce zůstat u vystudovaného oboru a podíl (1,67 %) nepočítá, že by v oboru pracoval.

Graf č. 6 Chci se po vystudování VFU Brno věnovat oboru?

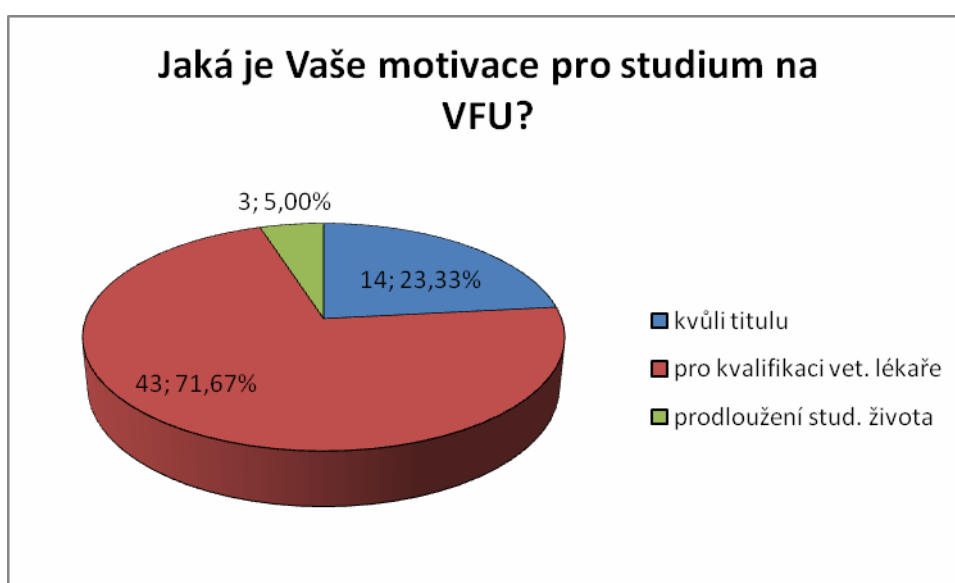
Na otázku č. 6, která zní:

6) Jaká je Vaše motivace pro studium na VFU? jsme získali následující výsledek:

14 studentů odpovědělo: „kvůli získání titulu“, 43 studentů: „budoucí kvalifikace veterinárního lékaře“ a 3 studenti: „prodloužení studentského života“.

Graficky vyjádřený výsledek (graf č. 7) ukazuje, že podíl 23,33 % dotázaných studentů studují kvůli titulu, 71,67 % pro kvalifikaci veterinárního lékaře a 5% studentů si chce prodloužit studentský život.

Graf č. 7 Jaká je Vaše motivace pro studium na VFU?

Odpovědi studentů, kteří studují veterinární univerzitu, aby získali titul, byly pro mě šokující, ale pak jsem si uvědomila, že v dnešní době lidé s titulem mají na trhu práce větší možnosti, než bez něho.

5.2.2 Vyhodnocení výsledků průzkumu u absolventů – veterinárních lékařů

Zpracováním a vyhodnocením získaných výsledků z průzkumu názorů na výukový proces u současných absolventů – veterinárních lékařů v praxi jsme dospěli k následujícím závěrům.

Z těchto absolventů bylo osloveno 20 veterinárních lékařů, kteří odpověděli na celkem 5 následujících otázek.

Na otázku č. 1, která zní:

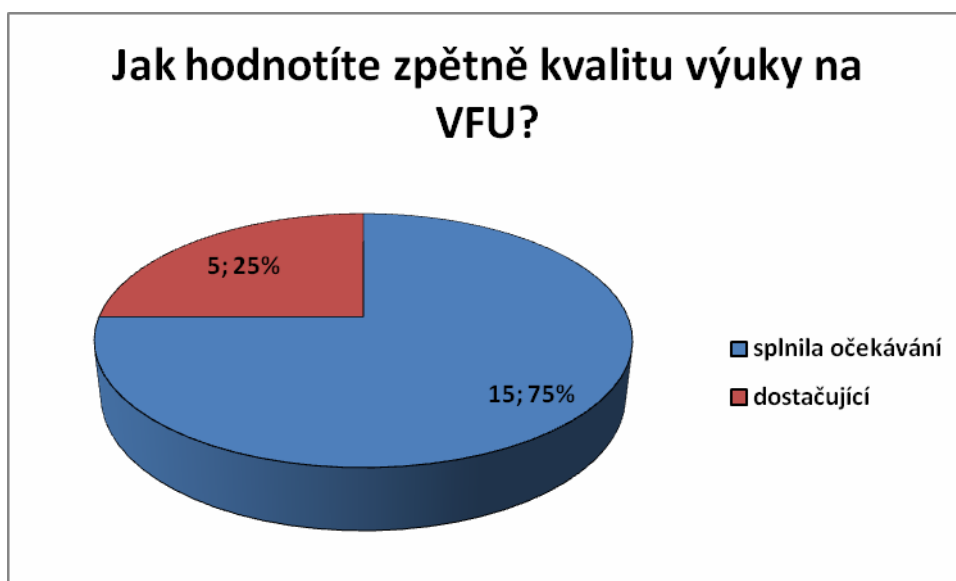
- 1) **Jak hodnotíte zpětně kvalitu výuky, kterou vám VFU Brno poskytl?** jsme získali následující výsledek:

15 oslovených veterinářů hodnotili výuku kladně, splnila jejich očekávání. Teoretická část výuky byla obsáhlá a všestranná, praktická výuka dávala pouze nahlédnout do praktických úkonů. Studenti byli pouze v pozici asistenta.

5 oslovených veterinářů hodnotilo kvalitu výuky po teoretické i praktické stránce jako dostačující.

Graficky vyjádřený výsledek (graf č. 8) ukazuje, že 75% podíl dotázaných veterinářů hodnotilo, že výuka splnila očekávání a pro podíl 25 % veterinářů výuka byla dostačující.

Graf č. 8 Jak hodnotíte zpětně kvalitu výuky na VFU?

Na otázku č. 2, která zní:

- 2) **Jaká byla Vaše motivace pro výběr VFU a povolání veterinárního lékaře?** jsme získali následující výsledek:

2 veterináři uvedli jako motivaci pro výběr povolání vzor někoho z rodiny, který již toto povolání vykonává.

15 veterinářů přišlo už v průběhu mladého věku do kontaktu se zvířaty (jezdectví, zooloutky, chovatelé okrasného ptactva, myslivost) a hledali odborné zaměření pro uplatnění svých zájmů.

3 veterináři hledali možnost výuky, která by jim pomohla splnit jejich představu jako ochránci přírody, zaměstnanci ekologické policie, pracovníci v podniku pro výrobu léčiv a očkovacích látek (motivace v rodině)

Graficky vyjádřený výsledek (graf č. 9) ukazuje, že většina (75 %) dotázaných veterinářů již dříve přišlo do kontaktu se zvířaty, malý podíl (10 %) veterinářů uvedlo vzor v rodině a pro podíl (15%) veterinářů byla motivace v odborném vzdělání ve svých zájmech.

Graf č. 9 Jaká byla motivace pro studium na VFU a povolání veterináře?

Na otázku č. 3, která zní:

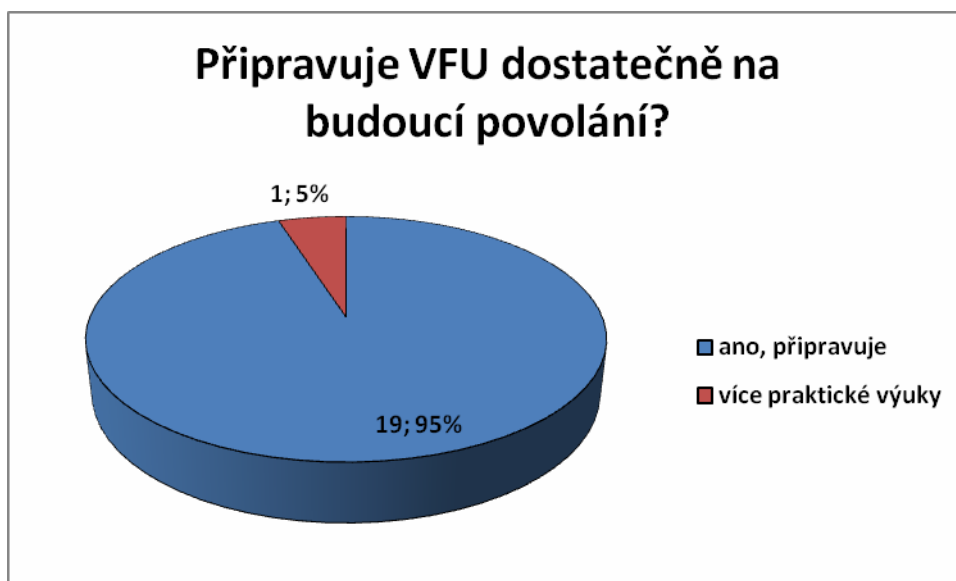
- 3) **Myslíte si, že VFU připravuje dostatečně kvalitně své budoucí absolventy na povolání veterinárního lékaře?** jsme získali následující výsledek:

19 oslovených veterinárních lékařů se shodlo na tom, že teoretická odborná příprava budoucích veterinářů byla dostačující a pokrývá požadavky veterinární praxe, dává motivaci pro práci v oboru a vychovává veterinárně vzdělané pracovníky, kterým ovšem v začátcích chybí větší praxe v oboru, čímž se dostává škole určité kritiky.

1 veterinář poukazuje na nedostatek praktické výuky.

Graficky vyjádřený výsledek (graf č. 10) ukazuje, že podíl 95 % dotázaných veterinářů se shodlo, že VFU dostatečně připravuje studenty na povolání a malý podíl (5%) veterinářů poukazuje na nedostatek praktické výuky.

Graf č. 10 Připravuje VFU dostatečně na budoucí povolání?

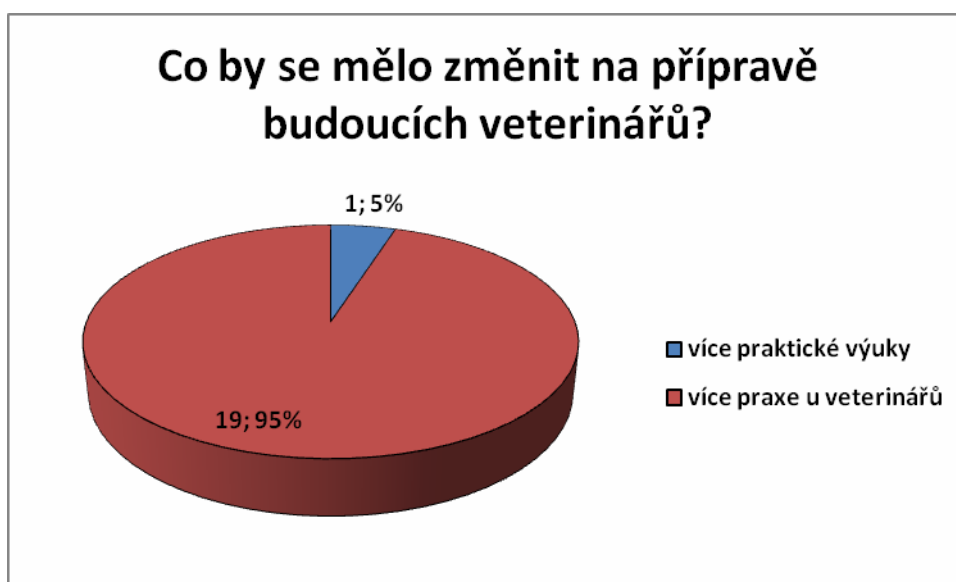
Na otázku č. 4, která zní:

- 4) **Co by se podle Vašeho názoru mělo změnit v systému přípravy budoucích veterinárních lékařů?** jsme získali následující výsledek:

Praxe v oboru je velmi důležitá, na čemž se shodlo 19 oslovených veterinárních lékařů. Nástup absolventů do praxe potvrdil jejich obavy z malého množství praktických zkušeností v oboru a 1 veterinář doporučil více praktických hodin v systému přípravy budoucích veterinárních lékařů.

Graficky vyjádřený výsledek (graf č. 11) ukazuje, že 95% podíl dotázaných veterinářů se shodli, že v přípravě budoucích veterinářů je nutno více praxe u veterinárních lékařů na klinikách a podíl (5%) veterinářů vyžaduje více praktické výuky.

Graf č. 11 Co by se mělo změnit na přípravě budoucích veterinářů?

Na otázku č.5, která zní:

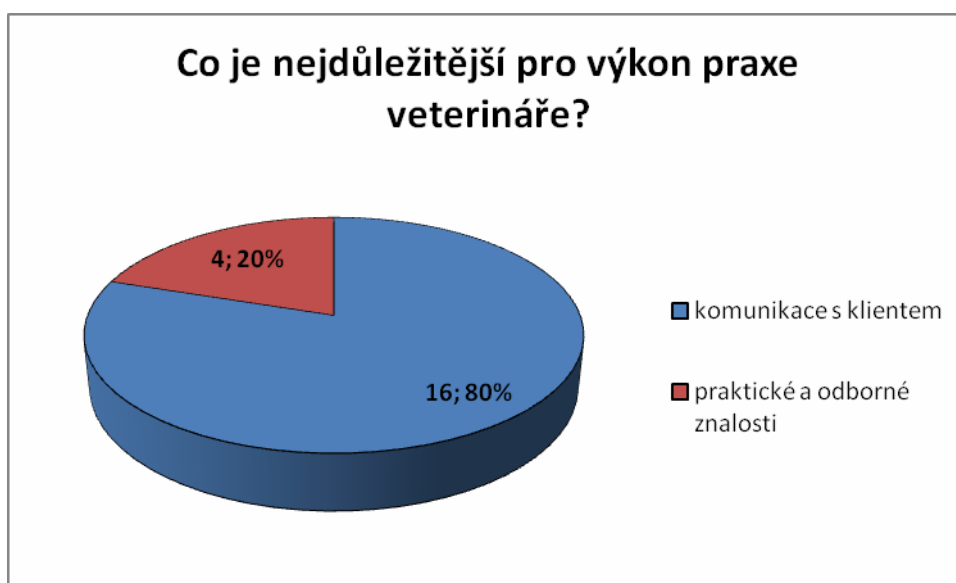
5) Co je podle Vašeho názoru nejdůležitější pro úspěšné vykonávání praxe veterinárního lékaře? jsme získali následující výsledek:

16 veterinárních lékařů odpovědělo, že prvořadým úkolem je komunikace s klientem, který jako majitel zvířete má zájem o solidní a často citlivý přístup k jeho osobě a odborný přístup k jeho zvířeti.

4 veterinární lékaři sdělili, že jsou nejdůležitější teoretické odborné znalosti a délka praxe.

Graficky vyjádřený výsledek (graf č. 12) ukazuje, že podíl 80 % dotázaných veterinářů klade důraz na komunikaci s klientem a podíl 20 % veterinářů upřednostňuje praktické odborné znalosti.

Graf č. 12 Co je nejdůležitější pro výkon praxe veterináře?

Hodnocená vysoká škola je předvojem univerzální připravenosti absolventů na všechny předpokládané, tušené i naprosto nepředvídané pracovní „nástrahy“ praxe. Tato práce je někdy velká radost, někdy i zármutek. Radostí je například zdravé, právě narozené hříbě, které potřebovalo např. malou odbornou péči při porodu, ale rychle se staví na zadní nohy – byť ještě široce roztažené a vratké, ale za chvíli i na jednu, pak obě přední končetiny, a po upadnutí se znovu a znovu zvedá, až stojí na všech čtyřech, a za další chvíli již běží za svojí matkou. Kdyby tomu tak nebylo, asi by jich hodně ve volné přírodě zahubily šelmy. Zármutkem je, když některé zvíře, které veterinární lékař dlouho neúspěšně léčí, náhle uhynie. O to bolestnější to je, když jde o domácího miláčka nejmladšího člena rodiny-dítěte.

Škola připraví studenta preventivně fyzicky i psychicky na překonávání budoucích, zatím neznámých ba ani netušených a nekonkretizovaných překážek.

Podle mého průzkumu se oslovení veterinární lékaři shodli, že začátky praktické činnosti byly těžké, protože praktické poznatky během jejich studia ve škole byly minimální. Veterináři vycházeli většinou z teoretických znalostí a praxi si doplňovali diskusemi s veterinárními lékaři (kolegy), stážemi na veterinárních klinikách a při všech dalších možných příležitostech. Jistější v tomto oboru byli ti absolventi, kteří se již ve veterinární praxi

pohybovali i v době studia, protože některý měl možnost kontaktu či přímo výkonu praxe ve svém okolí, kde již nějaký veterinární lékař v praxi působil a byl ochoten jej „vzít“.

Teoretické znalosti si ovšem musí veterinární lékaři neustále doplňovat, účastní se Institutem celoživotního vzdělávání a informatiky, podléhajícím Rektorátu VFU Brno, organizovaně připravovaných seminářů s různým úzkým zaměřením (Pošvář a Erbes, 2002), např. chirurgie psů, ptačí chřipka, systém HACCP, klasifikace jatečně upravených těl prasat na jatkách, přeprava zvířat apod.

Není třeba být jenom a výhradně veterinářem. Je ovšem velmi povzbudivé, když může být absolvent hrdý na svoji školu, kde vystudoval, která mu otevřela dveře a postrčila ho na tu správnou cestu, směřující k jeho životnímu cíli a ideálům.

ZÁVĚR

Písemná práce přináší sebrané písemné informace o výukovém procesu na FVL VFU Brno, vztahující se ke dvěma šestiletým časovým úsekům výuky studentů se vzájemným odstupem deseti let, a to období let 1993-1999 a období let 2003-2009. Uvedené informace jsou v obou časových úsecích zpracovány po jednotlivých ročnících výuky (1. až 6.) aby byly vzájemně srovnatelné, a přinášejí podrobnější informace o počtech týdenních hodin přednášek, praktických cvičeních a dalších obligátních povinnostech studentů jednotlivých ročníků. Počty týdnů zimního (ZS) a letního semestru (LS) jsou na vysokých školách v Brně dány a činí ZS 12 týdnů a LS 15 týdnů. Součtem jednotlivých týdenních studijních povinností se dostáváme k celkovému počtu odučených hodin v ročníku a součtem šesti ročníků dostáváme sumární počet hodin, který činil v období let 1993-1999 5251 hodin a v období let 2003-2009 6841 hodin. Pečlivý rozbor výuky až na jednotlivé disciplíny v ročnících 1. až 6. v obou obdobích je presentován v tabulkách, umístěných v přílohách. K získaným výsledkům lze doplnit, že v období let 1993 -1999 se učila ještě řada disciplin všeobecného přehledu a více výukových hodin základních předmětů, kdežto po desíti letech se objevila řada jiných disciplin – převážně prohlubujících a specializujících výuku na klinikách; se vstupem do EU to jsou i některé Evropskou komisí pro veterinární vzdělávání obligátně vyžadované. Poslední časový úsek je bohatší na specializované předměty, např. informující studenty o zásadách pro vzdálenější přesuny zvířat (Welfare, Ochrana zvířat) a neobvyklý pohyb surovin a potravin živočišného původu na mimořádné vzdálenosti (včetně tropických oblastí a mezi kontinenty) a výuka výkonu státního dozoru v členských zemích EU nad nimi (systém dozoru HACCP, Prohlídka jatečných zvířat a masa v tropech a subtropích-pro zahraniční studenty) apod.

Práce přináší časové informace o všech studijních programech, které jsou ve výuce na všech třech fakultách VFU, a to Fakultě veterinárního lékařství, Fakultě veterinární hygieny a ekologie a Fakultě farmaceutické, v současné době akreditovány.

V praktické části práce prezentuje zpracované výsledky ankety (dotaz a odpověď na něj) o kvalitě vzdělávacího procesu na VFU Brno v době jejich studia, pro kterou byly cíleně připraveny dotazníky 60 studentům a 20 absolventům-veterinárním lékařům z praxe, které jsou též v plném znění v příloze práce presentovány. Odpovědi jsou též pečlivě a přehledně zpracovány a presentovány včetně 12 grafů.

Při celkovém zhodnocení kvality výukového procesu jsme na základě průzkumu zjistili, že 80 % studentů považuje výuku na VFU za kvalitní, 20 % za špičkovou. Z výsledků průzkumu veterinárních lékařů z praxe lze shrnout, že 95 % veterinářů preferuje nutnost většího podílu praxí u veterinárních lékařů a pouze 5 % považuje praxi „v terénu“ během studia za dostačující.

Velmi apelují za stabilizaci a rozšíření pro praxi privátního veterinárního lékaře mimořádně významných disciplin, a to všech takových, které jej připravují na „jednání“ s majitelem pacientů, což je pro ně mimořádně důležité. Někteří se s touto „oblastí činnosti“ ještě ani po 5 až 8 letech pobytu v praxi zcela nevypořádali, je to pro ně často složitější, než vlastní odborný výkon praxe, a pro některé dokonce i limitující z pohledu existenčního.

Práce přináší též seznam použité literatury ke zpracovávanému tématu s 13 citacemi.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] **DVOŘÁČKOVÁ, T. M.:** Globální potravinovou bezpečnost řešila mezinárodní konference v Praze. Potravinářský zpravodaj, X, 2009, č. 3, s. 1.
- [2] **KEREKRÉTY, J.:** HACCP nástroj na zabezpečení zdravotně neškodnosti poživatin. Bratislava: Ing. Jozef Kerekréty, Potravinokonzult, 2000. 216 s. ISBN 80-968348-1-9
- [3] **KOHOUTEK, R.:** Osobnost a sebepoznání studentů. Brno: Cerm, 1998. ISBN 80-7204-087-1.
- [4] **KOHOUTEK, R.:** Základy užité psychologie. Brno: Cerm, 2002. ISBN 80-214-2203-3
- [5] **MATYÁŠ, Z.:** Analýza nebezpečí a kritické kontrolní/ochranné body HACCP. Brno: Státní zdravotní ústav, Centrum hygieny potravinových řetězců, 1993, 85 s. ISBN 80-900035-3-2
- [6] **MEZERA, A.:** Pro jaké povolání se hodím? Praha: Computer Press, 2002. ISBN 80-7226-651-9.
- [7] **NEVŘALOVÁ, D.:** Ověření systému HACCP v provozních podmínkách podniku MASO-MORAVA s.r.o., KROMĚŘÍŽ. Brno: VFU, 2001. 58 s.
- [8] **POŠVÁŘ, Z, ERBES, J.:** Management I. 1. vyd., Brno: MZLU, 2002. ISBN 80-7157-633-6
- [9] **STEINHAUSEROVÁ, I.:** Současná výuka na univerzitě. *Vita Universitatis*, 2008, č. 2, s. 1-3. ISSN 1803-3830
- [10] **VEČEREK, V.:** Devadesát let Veterinární a farmaceutické univerzity Brno. *Vita Universitatis*, 2008, č. 4, s. 1-23. ISSN 1803-3830
- [11] **VEČEREK, V.:** Veterinární a farmaceutická univerzita Brno 1918-2008. Brno: Veterinární a farmaceutická univerzita, 2008, 40 s. ISBN 978-80-7305-047-4
- [12] **VEČEREK, V. a spol.:** 90 let 1918-2008 Veterinární a farmaceutické univerzity Brno. 1.vyd., Brno: Veterinární a farmaceutická univerzita, 2008, 407 s

Internetové zdroje

- [13] <http://www.vfu.cz> /Výroční zpráva o činnosti VFU za rok 2007. Shlédnuto dne 14.1.2009

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

angl.	angličtina
Animal WELFARE	pohoda zvířat
Bc.	Bakalářský studijní program
EU	Evropská unie
FaF	farmaceutická fakulta
FVHE	Fakulta veterinární hygieny a ekologie
FVL	Fakulta veterinárního lékařství
HACCP	analýza nebezpečí a kritické kontrolní body
hod.	hodina
K	kombinovaná forma
Mgr.	Magisterský studijní program
NaMgr	navazující magisterský
P	prezenční forma
roč.	ročník
SEUROP	klasifikace jatečně upravených těl prasat na jatkách
tab.	tabulka
VFU	Veterinární a farmaceutická univerzita

SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1 Zájem o studium na VFU Brno podle jednotlivých fakult, studijních programů a forem studia.....	15
Tabulka č. 2 Celkový počet hodin v ročnících FVL (1993 – 1999).....	24
Tabulka č. 3 Celkový počet hodin v ročnících FVL (2003 - 2009).....	25
Tabulka č. 4 Studijní program – I. ročník FVL (1993-1999).....	47
Tabulka č. 5 Studijní program – II. ročník FVL(1993-1999).....	48
Tabulka č. 6 Studijní program – III. ročníku FLV (19993 – 1999).....	49
Tabulka č. 7 Studijní program – IV. ročníku FLV (1993 – 1999).....	50
Tabulka č. 8 Studijní program – V. ročníku FLV (19993 – 1999).....	51
Tabulka č. 9 Studijní program – VI. ročníku FLV (1993 – 1999).....	52
Tabulka č. 10 Studijní program – I. ročník FVL (2003- 2009).....	53
Tabulka č. 11 Studijní program – II. ročníku FLV (2003 – 2009).....	54
Tabulka č. 12 Studijní program – III. ročník FLV (2003 – 2009).....	55
Tabulka č. 13 Studijní program - IV. ročník FLV (20003 – 20009).....	56
Tabulka č. 14 Studijní program – V. ročník FLV (2003 – 2009).....	57
Tabulka č. 15 Studijní program – VI. ročník FLV (2003 – 2009).....	58
Tabulka č. 16 Akreditované studijní programy a obory VFU Brno v roce 2008.....	59

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 Dotazník pro studenty prvního ročníku VFU Brno.....	46
Příloha č. 2 Dotazník pro veterinární lékaře.....	46
Příloha č. 3 Studijní programy FVL VFU v letech 1993- 1999	47
Příloha č. 4 Studijní programy FVL VFU v letech 2003 - 2009	53
Příloha č. 5 Akreditované studijní programy a obory VFU Brno v roce 2008.....	59

PŘÍLOHY

Příloha č. 1 Dotazník pro studenty prvního ročníku VFU Brno

- 1) Považujete VFU za kvalitní- špičkovou vzdělávací instituci?
- 2) Zjišťoval jste si před rozhodnutím o přihlášení ke studiu na VFU nějaké reference?
- 3) Které zdroje jste pro získání referencí použil(a)?
- 4) Považujete dostupné informace a jejich zdroje za dostatečné?
- 5) Hodláte po ukončení studia na VFU se věnovat studovanému oboru?
- 6) Jaká je Vaše motivace pro studium na VFU?

Příloha č. 2 Dotazník pro veterinární lékaře

- 1) Jak hodnotíte zpětně kvalitu výuky na VFU Brno?
- 2) Jaká byla Vaše motivace pro výběr VFU a povolání veterinárního lékaře?
- 3) Myslíte si, že VFU představuje dostatečně kvalitně své budoucí absolventy na povolání veterinárního lékaře?
- 4) Co by se podle Vašeho názoru mělo změnit v systému přípravy budoucích veterinárních lékařů?
- 5) Co je podle Vašeho názoru nejdůležitější pro úspěšné vykonávání praxe veterinárního lékaře?

Příloha č. 3 Studijní programy FVL VFU v letech 1993- 1999

Tabulka č. 4 Studijní program – I. ročník FVL (1993-1999)

Předmět	Počet hodin v týdnu			
	Zimní semestr*		Letní semestr*	
	přednášky	cvičení	přednášky	cvičení
Tělesná výchova	0	2	0	2
Latina	0	2		
Biofyzika	2	2		
Encyklopedie zemědělství	2	2		
Úvod do studia dějin filosofie	1	1		
Biologie se základy zoologie	3	2	2	3
Chemie	2	2	2	2
Výpočetní technika a statistika			2	2
Anatomie	2	3	2	3
Histologie a embryologie			2	3
Botanika			2	2

* zimní semestr-12 týdnů, letní semestr-15 týdnů

Tabulka č. 5 Studijní program – II. ročník FVL(1993-1999)

Předmět	Počet hodin v týdnu			
	Zimní semestr*		Letní semestr*	
	přednášky	cvičení	přednášky	cvičení
Tělesná výchova	0	2	0	2
Anatomie	2	3		
Histologie a embryologie	2	3		
Ekonomika	1	2		
Fyziologie hosp. zvířat	3	3	4	3
Biochemie	3	3	3	3
Ekologie			2	2
Výživa zvířat			2	3
Patologická fyziologie			2	3
Zootechnika			2	3

* zimní semestr-12 týdnů, letní semestr-15 týdnů

Tabulka č. 6 Studijní program – III. ročníku FLV (19993 – 1999)

Předmět	Počet hodin v týdnu			
	Zimní semestr*		Letní semestr*	
	přednášky	cvičení	přednášky	cvičení
Tělesná výchova	0	2	0	2
Angličtina	0	2		
Patologická fyziologie	2	3		
Výživa zvířat	2	3		
Zootechnika	2	3		
Genetika	2	2	2	2
Mikrobiologie	2	2	3	2
Imunologie	2	2	2	2
Patologická morfologie	2	3	2	3
Parazitologie			2	2
Klinická propedeutika			2	2

* zimní semestr-12 týdnů, letní semestr-15 týdnů

Tabulka č. 7 Studijní program – IV. ročníku FLV (1993 – 1999)

Předmět	Počet hodin v týdnu			
	Zimní semestr*		Letní semestr*	
	přednášky	cvičení	přednášky	cvičení
Patologická morfologie	2	3		
Parazitologie	2	3		
Farmakologie	2	2	2	3
Toxikologie	2	3		
Zoohygiena	2	2	2	3
Klinická propedeutika	1	2		
Choroby ryb a bezobratlých	1	2	1	2
Choroby zvíře			2	2
Choroby malých zvířat			1	1
Choroby přežvýkavců			1	1
Aviární medicína			2	2
Choroby prasat			1	2

* zimní semestr-12 týdnů, letní semestr-15 týdnů

Tabulka č. 8 Studijní program – V. ročníku FLV (19993 – 1999)

Předmět	Počet hodin v týdnu			
	Zimní semestr*		Letní semestr*	
	přednášky	cvičení	přednášky	cvičení
Klinická rentgenologie	1	1		
Aviární medicína	2	2		
Choroby prasat	2	3		
Andrologie	1	2	1	2
Soudní a veřejné vet. lékařství			2	2
Hygiena produkce masa	2	2	2	2
Obecná chirurgie	1	2		
Chirurgie a ortopedie			2	3
Choroby koní	1	1	1	2
Porodnictví a gynekologie	1	2	2	3
Choroby přežvýkavců	1	2	1	2
Choroby malých zvířat	1	2	1	2
Infekční choroby a epizootologie			3	3
Angličtina	0	2		

* zimní semestr-12 týdnů, letní semestr-15 týdnů

Tabulka č. 9 Studijní program – VI. ročníku FLV (1993 – 1999)

Předmět	Počet hodin v týdnu			
	Zimní semestr*		Letní semestr*	
	přednášky	cvičení	přednášky	cvičení
Hygiena produkce mléka	1	2		
Porodnictví a gynekologie	2	3		60
Infekční choroby a epizootologie	3	3		60
Veterinární hygienický dozor	1	2		60
Chirurgie a ortopedie	2	3		60
Choroby koní	1	2		60
Choroby malých zvířat	2	3		60
Choroby přežvýkavců	2	3		60
Choroby prasat				60

* zimní semestr-12 týdnů, letní semestr-15 týdnů

Příloha č. 4 Studijní programy FVL VFU v letech 20003 - 2009

Tabulka č. 10 Studijní program – I. ročník FVL (2003- 2009)

Předmět	Počet hodin v týdnu			
	Zimní semestr*		Letní semestr*	
	přednášky	cvičení	přednášky	cvičení
Odborná latina	0	2		
Biofyzika	1	2		
Zemědělská produkce	1	2		
Statistika a výpočetní technika	1	2		
Etika a historie veter.medicíny	1	1		
Chemie	2	2		
Biologie a genetika I	2	2		
Biologie a genetika II			1	2
Anatomie I	2	2		
Anatomie II			2	3
Tělesná výchova I	0	2		
Tělesná výchova II			0	2
Zoologie			1	2
Botanika			1	2
Ekologie			1	2
Histologie a embryologie I			2	2

* zimní semestr-12 týdnů, letní semestr-15 týdnů

Tabulka č. 11 Studijní program – II. ročníku FLV (2003 – 2009)

Předmět	Počet hodin v týdnu			
	Zimní semestr*		Letní semestr*	
	přednášky	cvičení	přednášky	cvičení
Anatomie III	2	3		
Histologie a embryologie II	2	3		
Ekonomika veterinární činnosti	1	2		
Fyziologie I	2	3		
Fyziologie II			2	3
Biochemie I	2	3		
Biochemie II			2	3
Tělesná výchova III	0	2		
Tělesná výchova IV			0	2
Ochrana zvířat a etologie			1	2
Odborná angličtina*			0	2
Odborná němčina*			0	2
Mikrobiologie I			1	2
Výživa a dietetika I			2	3

* zimní semestr-12 týdnů, letní semestr-15 týdnů

Tabulka č. 12 Studijní program – III. ročník FLV (2003 – 2009)

Předmět	Počet hodin v týdnu			
	Zimní semestr*		Letní semestr*	
	přednášky	cvičení	přednášky	cvičení
Mikrobiologie II	1	2		
Výživa a dietetika II	1	2		
Toxikologie	1	2		
Patologická fyziologie I	2	2		
Patologická fyziologie II			2	2
Zootechnika I	1	2		
Zootechnika II			2	2
Zoohygiena I	1	2		
Zoohygiena II			1	2
Imunologie I	1	1		
Imunologie II			2	1
Farmakologie I	2	2		
Farmakologie II			2	2
Patologická morfologie I	2	2		
Patologická morfologie II			1	2
Tělesná výchova V	0	2		
Tělesná výchova VI			0	2
Parazitologie I			1	2

* zimní semestr-12 týdnů, letní semestr-15 týdnů

Tabulka č. 13 Studijní program - IV. ročník FLV (20003 – 20009)

Předmět	Počet hodin v týdnu			
	Zimní semestr*		Letní semestr*	
	přednášky	cvičení	přednášky	cvičení
Patologická morfologie III	2	3		
Parazitologie II	2	2		
Klinická genetika	2	2		
Obecná chirurgie a anesteziologie	2	3		
Nemoci ryb a včel	1	2		
Hygiena produkce mléka I	1	2		
Hygiena produkce mléka II			1	2
Porodnictví a gynekologie I	1	0		
Porodnictví a gynekologie II			1	2
Zobrazovací diagnostika			1	2
Klinická mikrobiologie			1	1
Andrologie a umělá inseminace			1	2
Obecná epizootologie			1	1
Nemoci prasat I			1	2
Aviární nemoci I			2	2
Chirurgie a ortopedie velkých zvířat I			1	1
Vnitřní nemoci koní I			1	1
Vnitřní nemoci malých zvířat I			1	1
Vnitřní nemoci přežvýkavců I			1	1

* zimní semestr-12 týdnů, letní semestr-15 týdnů

Tabulka č. 14 Studijní program – V. ročník FLV (2003 – 2009)

Předmět	Počet hodin v týdnu			
	Zimní semestr*		Letní semestr*	
	přednášky	cvičení	přednášky	cvičení
Nemoci prasat II	1	3		
Aviární nemoci II	1	2		
Chirurgie a ortopedie velkých zvířat II	1	1		
Vnitřní nemoci koní II	2	1		
Porodnictví a gynekologie III	2	3		
Vnitřní nemoci malých zvířat II	1	1		
Vnitřní nemoci malých zvířat III			2	2
Vnitřní nemoci přežvýkavců II	1	1		
Vnitřní nemoci přežvýkavců III			1	3
Chirurgie a ortopedie malých zvířat I	1	1		
Chirurgie a ortopedie malých zvířat II			1	2
Nákazy zvířat I	1	1		
Nákazy zvířat II			2	2
Hygiena produkce masa I	2	3		
Hygiena produkce masa II			2	3
Veřejné veterinářství			2	2

* zimní semestr-12 týdnů, letní semestr-15 týdnů

Tabulka č. 15 Studijní program – VI. ročník FLV (2003 – 2009)

Předmět	Počet hodin v týdnu			
	Zimní semestr*		Letní semestr*	
	přednášky	cvičení	přednášky	cvičení
Nákazy zvířat a legislativa	0	150		
Hygiena potravin	0	150		
Choroby psů a koček	0	300		
Choroby přežvýkavců	0	300		
Choroby koní	0	300		
Obhajoba odborné práce	0	300		
Choroby drůbeže	0	150		
Choroby plazů, ptactva a drobných savců	0	150		
Choroby prasat	0	150		
Klinická patologie	0	150		

* zimní semestr-12 týdnů, letní semestr-15 týdnů

Příloha č. 5 Akreditované studijní programy a obory VFU Brno v roce 2008

Tabulka č. 16 Akreditované studijní programy a obory VFU Brno v roce 2008

Souč. VŠ	Název studijního programu	Obor	Typ	Forma	Délka trvání (roky)	Cizí jazyk	Platnost akreditace
FVL	Veterinární lékařství	Veterinární lékařství	Mgr.	P	6		13.12. 2013
FVL	Veterinární lékařství	Veterinární lékařství	Mgr.	P	6	angl.	13.12. 2013
FVL	Veterinární lékařství	Veterinární morfologie a fyziologie	DSP	P, K	3		13.12. 2009
FVL	Veterinární lékařství	Normální a patologická morfologie	DSP	P, K	3		13.12. 2009
FVL	Veterinární lékařství	Veterinární patologická morfologie a fyziologie	DSP	P, K	3		13.12. 2009
FVL	Veterinární lékařství	Fyziologie a farmakologie	DSP	P, K	3		13.12. 2009
FVL	Veterinární lékařství	Genetika a plemenitb a zvířat	DSP	P, K	3		13.12. 2009
FVL	Veterinární lékařství	Veterinární mikrobiologie a imunologie	DSP	P, K	3		13.12. 2009
FVL	Veterinary Medicine	Veterinary Microbiology and Immunology	DSP	P, K	3	angl.	13.12. 2009
FVL	Veterinární lékařství	Veterinární parazitologie	DSP	P, K	3		13.12. 2009
FVL	Veterinary Medicine	Veterinary Parasitology	DSP	P, K	3	angl.	13.12. 2009
FVL	Veterinární lékařství	Veterinární chirurgie, ortopedie a rentgenologie	DSP	P, K	3		13.12. 2009
FVL	Veterinární lékařství	Veterinární porodnictví, gynekologie a andrologie	DSP	P, K	3		13.12. 2009
FVL	Veterinární	Choroby drůbeže	DSP	P, K	3		13.12.

	lékařství						2009
FVL	Veterinární lékařství	Choroby prasat	DSP	P, K	3		13.12. 2009
FVL	Veterinární lékařství	Choroby přežvýkavců	DSP	P, K	3		13.12. 2009
FVL	Veterinární lékařství	Choroby koní	DSP	P, K	3		13.12. 2009
FVL	Veterinární lékařství	Choroby malých zvířat	DSP	P, K	3		13.12. 2009
FVL	Veterinary Medicine	Small Animal Medicine	DSP	P, K	3	angl.	13.12. 2009
FVL	Veterinární lékařství	Choroby ptáků, plazů a drobných savců	DSP	P, K	3		13.12. 2009
FVL	Veterinary Medicine	Avian and Exotic Animal Diseases	DSP	P, K	3	angl.	13.12. 2009
FVL	Veterinární lékařství	Infekční choroby a epizootologie	DSP	P, K	3		13.12. 2009
FVL	Veterinary Medicine	Infectious Diseases and Veterinary Epidemiology	DSP	P, K	3	angl.	13.12. 2009
FVHE	Veterinární hygiena a ekologie	Bezpečnost a kvalita potravin	Bc.	P, K	3		5.5. 2009
FVHE	Veterinární hygiena a ekologie	Bezpečnost a kvalita potravin	Na-Mgr.	P	2		5.5. 2015
FVHE	Veterinární hygiena a ekologie	Veterinární hygiena a ekologie	Mgr.	P	6		13.12. 2011
FVHE	Veterinární hygiena a ekologie	Veterinární biochemie, chemie a biofyzika	DSP	P, K	3		15.8.2010
FVHE	Veterinární hygiena a	Choroby volně žijících zvířat a zvířat zoologických zahrad	DSP	P, K	3		13.12. 2009

	ekologie						
FVHE	Veterinary Hygiene and Ecology	Diseases of Wild and ZOO Animals	DSP	P, K	3	angl.	13.12.2009
FVHE	Veterinární hygiena a ekologie	Výživa, dietetika hospodářských zvířat a hygiena vegetabilii	DSP	P, K	3		13.12.2009
FVHE	Veterinární hygiena a ekologie	Veterinární ekologie	DSP	P, K	3		31.10.2010
FVHE	Veterinary Hygiene and Ecology	Veterinary Ecology	DSP	P, K	3	angl.	31.10.2010
FVHE	Veterinární hygiena a ekologie	Veřejné veterinářství a ochrana zvířat	DSP	P, K	3		15.8.2010
FVHE	Veterinary Hygiene and Ecology	Veterinary Public Health and Animal Protection	DSP	P, K	3	angl.	15.8.2010
FVHE	Veterinární hygiena a ekologie	Veterinární toxikologie a toxikologie potravin	DSP	P, K	3		13.12.2009
FVHE	Veterinary Hygiene and Ecology	Veterinary Toxicology and Toxicology of Foodstuff	DSP	P, K	3	angl.	13.12.2009
FVHE	Veterinární hygiena a ekologie	Hygiena a technologie potravin	DSP	P, K	3		13.12.2009
FVHE	Veterinary Hygiene and Ecology	Food Hygiene and Processing Technology	DSP	P, K	3	angl.	13.12.2009
FaF	Farmacie	Farmacie	Mgr.	P	5		31.10.2015
FaF	Farmacie	Farmaceutická chemie	DSP	P, K	3		30.12.

							2009
FaF	Farmacie	Farmaceutická technologie - galenická farmacie	DSP	P, K	3		30.12. 2013
FaF	Farmacie	Farmakognosie	DSP	P, K	3		30.12. 2013
FaF	Farmacie	Farmakologie a toxikologie	DSP	P, K	3		30.12. 2013
FaF	Farmacie	Sociální farmacie - lékárenství	DSP	P, K	3		30.12. 2009

Vysvětlivky: FVL = Fakulta veterinárního lékařství, FVHE = Fakulta veterinární hygieny a ekologie, FaF = Farmaceutická fakulta, Bc. = bakalářský studijní program, NaMgr. = navazující magisterský studijní program, Mgr. = (dlouhý) magisterský studijní program, DSP = doktorský studijní program, P = forma prezenční, K = forma kombinovaná, angl. = angličtina